

Державний вищий навчальний заклад
« Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра німецької філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____

“ _____ ” _____ 20__р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна практика (кероване спостереження)

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Напрямок підготовки

014.02 – Середня освіта

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальність

Німецька мова і література

(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація

Методика навчання німецької мови

(назва спеціальності)

Інститут ,факультет

іноземних мов

(назва інституту, факультету)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки/спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 0203 Гуманітарні науки	Нормативна	
Модулів – 2	Напрямок підготовки / спеціальність 014.02 - середня освіта	Рік підготовки	
Змістовних модулів -1		2 – й	
		Семестр	
		3-4 - й	
		Лекції	
Загальна кількість годин - 90			
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних – 0 год. Самостійної роботи студента – 3 години	Освітній ступінь : Бакалавр	год.	
		Практичні, семінарські	
		Самостійна робота	
		3 сем. – 32 год. 4 сем. – 34 год.	год.
		Індивідуальні завдання :	
		24 год.	
		Вид контролю :	
		3 сем – залік 4 сем - залік	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 0% : 100%

Робоча програма з “Навчальної практики (кероване спостереження)” для студентів 2-го курсу за напрямом підготовки 014.02– Середня освіта, спеціальність “Німецька мова і література” .

Розробник: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Маруневич Божена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької філології

Протокол від « » серпня 2017 № 1

Завідувач кафедри _____ (Остапович О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ім'я)

« » серпня 2017р.

Схвалено методичною комісією факультету, інституту

Протокол від « » серпня 2017 № 1

« » серпня 2017р.

Голова _____ (Остапович О.Я.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

2. Вступ

За навчальним планом, навчальну практику (кероване спостереження) проходять студенти 2-го курсу напряму підготовки Середня світа – 014.02 Мова та література (німецька). Практика відбувається упродовж навчального року в загальноосвітніх закладах, які визначені базами практики відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради СС 2012 від 03.03.2012р.

Основними обов'язками студентів є:

- Відвідувати базу практики відповідно до розкладу навчальної практики
- Вести спостереження за діяльністю вчителя та учнів на уроках німецької мови, виконуючи практичні та індивідуальні завдання.
- Брати активну участь в обговоренні результатів спостереження під час занять з методики навчання.
- Брати участь в ознайомлювальних екскурсіях на базі практики.
- Опрацювати рекомендовану літературу.
- Звітувати про хід практики та її результати.
- Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики.
- Подати відгук про практику.

Керівник-методист практики від навчального підрозділу повинен:

- Ознайомити студентів з розкладом навчальної практики.
- Ознайомити студентів із завданням для керованого спостереження.
- Супроводжувати студентів під час відвідування ними уроків та інших запланованих спостережень.
- Вести контроль за веденням щоденника з практики.
- Перевірити та оцінити підсумковий звіт про виконання студентом програми навчальної практики.

Керівник практики від навчального підрозділу повинен:

- Організувати навчальну практику (розподілити студентів за базами практики, провести настановчу конференцію).
- Ознайомити студентів, керівників-методистів від навчального підрозділу та баз практики з програмою практики, специфікою її проходження.
- Затвердити підсумковий звіт про виконання студентом програми навчальної практики.
- Виставити підсумкову оцінку з практики відповідно до розроблення критеріїв.
- Підвести підсумки практики на нараді з підведення підсумків практики.

- Відзвітувати про результати практики керівнику практики навчального закладу.

Керівник-методист від бази практики повинен:

- Ознайомити студентів із специфікою роботи навчального закладу.
- Провести інструктаж по техніці безпеки.
- Розподілити студентів за вчителями німецької мови відповідно до розкладу практики.
- Організувати та провести ознайомлювальні екскурсії на базі практики.
- Здійснювати контроль за веденням щоденника з практики.
- Затвердити підсумковий звіт про виконання студентом програми навчальної практики.

3. Мета і завдання практики

Мета практики – надати студентам можливість спостерігати за роботою досвідчених вчителів та пов’язати набутий досвід з навчальним матеріалом першого року вивчення курсу методики.

Завдання практики :

- Отримання студентами основної інформації про професію вчителя німецької мови та оволодіння первинними навичками професійної діяльності .
- Отримати нові знання, уміння і навички при виконанні конкретних практичних завдань і скерованого спостереження, що відповідають змісту Модулів 1 і 2 Програми з методики навчання німецької мови.
- Поглибити знання, уміння і навички при виконанні індивідуальних завдань.
- Сформувати вміння спостерігати за окремими аспектами роботи вчителя та учнів під час уроків німецької мови та робити узагальнення.

4. Зміст практики

Під час навчальної практики студенти виконують конкретні практичні завдання, які покликані поглибити розуміння раніше вивченого на практичних заняттях навчального матеріалу, сформувати вміння вести кероване спостереження та слугувати основою для опанування новим навчальним матеріалом, який міститься у Модулях 1 і 2 Програми з методики навчання німецької мови. Практичні завдання запозичені / адаптовані з цієї Програми, яка була укладена в рамках спільного проекту Британської Ради в Україні та Міністерства освіти та науки України «Шкільний вчитель нового покоління».

Завдання для керованого спостереження:

Модуль 1. Розуміння процесу навчання та учня

Тема 1. Психологічні фактори у процесі вивчення мови

Завдання 1: Типи учнів

Переконайтесь, що Ви знаєте імена учнів. Поспостерігайте за учнями та заповніть таблицю. Будьте готові до обговорення одержаних даних на наступному занятті.

Ім'я учня	Поведінка на уроці
	-виявляє ініціативу, зголошується до відповіді, ставить запитання (активний учень)
	-не виявляє ініціативи, уникає запитань, зголошується до відповіді, коли до нього звертається вчитель, не бере активної участі у роботі класу (пасивний учень)
	-бере активну участь у груповій та парній роботі, не боїться допускати помилок
	-неохоче спілкується на уроці
	-швидко схоплює матеріал, уважно слідує за поясненням вчителя
	-повільно схоплює матеріал, неуважно слідує за поясненням вчителя, постійно шукає роз'яснення у однолітків

Підсумок спостережень

Що ви дізнались із цього спостереження?

Завдання 2: Мотиваційні стратегії

Спостерігайте за класом і роботою вчителя на уроці. Зробіть відмітку, якщо Ви помічаєте дані мотиваційні стратегії.

Мотиваційні стратегії вчителя		Примітки
Пояснює мету та доцільність завдання		
Вчитель виявляє особистий інтерес на рівні з учнями		
Показує учням, що він цікавиться їх прогресом		
Приділяє увагу та вислуховує кожного дня		
Створює позитивну емоційну атмосферу на занятті		
Дає можливість бути відповідальним, використовуючи роботу у мікрогрупах		
Використовує різноманітні завдання, щоб подолати монотонність у процесі навчання та стимулювати учнів до активної діяльності		
Ускладнює завдання		
Спрощує/ Пристосовує рівень складності завдань до можливостей учнів. Використовує завдання, які вимагають зусиль і водночас посильні для виконання		
Адаптує зміст завдання до інтересів учня		
Приділяє однакову увагу сильним і слабким учням		
Обирає завдання, що вимагають активної участі учнів		
Звертає увагу учня на його сильні сторони і можливості		
Стимулює до співпраці та змагання		
Позитивно відгукується про учнів, реагує на будь-який позитивний внесок учня на уроці		
Пропонує винагороду, щоб заохотити до навчання		
Використовує оцінки для підвищення рівня мотивації		

Підсумок спостереження:

Що Ви вивчили в результаті цього спостереження?

Завдання 3: Забезпечення різними способами навчання мови

Спостерігайте, як використовує вчитель різні методи (способи) навчання протягом кількох уроків. Зробіть відмітку, якщо Ви помічаєте названі способи навчання. Занотуйте, якщо необхідно.

Методи (способи) навчання	Техніки, що використовує вчитель	Примітка
Візуальний (Сприймання через зоровий канал)	Схеми, графіки, діаграми, блок-схеми	
	Картинки та графічні зображення	
	Карти (географічні)	
	Відеоматеріали	
	Письмові інструкції	
	Читання про себе	
	Інше	
Аудіолінгвальний (Сприймання на слух)	Читання вголос	
	Слухання аудіозаписів	
	Техніки запам'ятовування	
	Спілкування у парах або мікрогрупах	
	Спілкування у діалозі	
	Обговорення теми у дискусії	
	Інше	
Кінестетичний	Лексичні або граматичні ігрові вправи	
	Рольові ігри	
	Мова жестів, міміка	
	Драматизація (акторська гра)	
	Запам'ятовування в русі (наприклад ходіння по колу)	
	Інше	

Підсумок спостереження

Що Ви вивчили в результаті спостереження? Які техніки навчання допоможуть учням засвоїти навчальний матеріал?

Тема 2. Засвоєння другої мови (німецької мови)

Завдання 1: Можливості для засвоєння другої мови

Поспостерігайте за уроком, щоб виявити можливості для засвоєння другої мови, надані вчителем. Виберіть варіант відповіді: так або ні.

Можливості для засвоєння мови	Так	Ні	Доказ
Вчитель створює ситуацію для спілкування			
Вчитель використовує різні завдання та види діяльності для залучення учнів до спілкування (ведення бесіди)			
Вчитель використовує автентичні матеріали (вірші, пісні, прислів'я, газетні статті, уривки з оригінальної літератури, казок)			
Вчитель допомагає учням усвідомити їх помилки у розмовній мові			
Вчитель забезпечує зрозумілою інформацією			
Вчитель створює середовище, в якому учні беруть участь у розмові			
Вчитель працює над мовою учнів протягом уроку			

Підсумок спостереження

Що Ви вивчили в результаті спостереження?

Які можливості для засвоєння мови є найбільш ефективними?

Завдання 2: Стимулюючі види діяльності на уроці німецької мови

Поспостерігайте за кількома уроками, щоб виявити види діяльності, які заохочують до вивчення іноземної мови. Відмітьте види діяльності, які Ви спостерігали на уроці.

Види діяльності	Примітка
Прослуховування пісень, віршів, прислів'їв, уривків казок, історій та інше	
Читання/написання E-mail	
Спілкування з носієм мови	
Рецензія на есе однолітка	
Взаємодія з іншими учнями у групі	
Лексична або граматична мовна гра	
Рольова гра/ділова гра	
Перегляд фільму	
Робота в парах або мікрогрупах для обговорення проблеми	
Робота над проектом	
Відгадування значень нових слів та виразів	
Ідеї для «мозкового штурму»	
Планування та створення нарисів, скетчів, ескізів	
Інші види діяльності, орієнтовані на вивчення іноземної мови	

Підсумок спостереження

Що Ви вивчили в результаті спостереження?

Яким чином названі види діяльності стимулюють учнів до вивчення іноземної мови?

Тема 3. Розвиток самостійності учня

Завдання 1. Учень в полі зору.

Поспостерігайте за класом та виділіть одного з учнів протягом уроку.

Відзначте, які характеристики Ви помітили. Вам потрібно буде поговорити з цим учнем після уроку, щоб розібратися з певним твердженням. Зробіть нотатки.

Учень		Примітка
Учневі подобається вивчати німецьку мову		
Учень уважно слухає		
Учень ставить запитання		
Учень хоче відповідати		
Учневі подобається групова робота та робота в парах		
Учень вчиться, коли вчитель його виправляє		
Не боїться просити вчителя про роз'яснення		
Розуміє домашнє завдання, як важливу складову частину навчання		
Інше		

Підсумок спостереження

Що Ви зрозуміли в результаті спостереження?

Завдання 2. Вчитель у полі зору

Поспостерігайте за вчителем протягом уроку. Вам потрібно поспостерігати за вчителем протягом кількох уроків, щоб виконати завдання. Відзначте, які дії вчителя Ви помітили.

Дії вчителя		Примітка
Ділить учнів на пари та мікрогрупи		
Вчить учнів використовувати різні засоби навчання: словники, граматичні довідники, таблиці, схеми, картинки, роздатковий матеріал		
Залучає учнів до прийняття рішень: наприклад, як формувати мікрогрупи		
Пропонує учням вибір: для домашнього завдання		
Заохочує до оцінювання однолітків та самооцінки		
Заохочує учнів до вивчення іноземної мови поза класом: використання online-матеріалів		
Інформує учня про інтернет ресурси для вивчення іноземної мови		
Заохочує учнів задуматись над самостійним вивченням мови		

Підсумок спостереження

Що Ви вивчили в результаті спостереження?

Які дії вчителя є ефективними і корисними?

Модуль 2. Підготовка до викладання іноземної мови.

Тема 1. Принципи комунікативного методу навчання іноземних мов.

Завдання 1: Основні характеристики комунікативного методу.

Поспостерігайте за уроком та відзначте характерні ознаки комунікативного методу. Надайте підтвердження щонайменше трьох основних рис.

Основні характеристики		Підтвердження
Використання німецької мови як засобу спілкування		
Навчання граматики та лексики у контексті		
Перевага значення слова над формою		
Зосередження уваги на формуванні лексичних та граматичних навичок		
Зосередження уваги на формуванні мовної компетенції		
Зосередження уваги на формуванні компетенції в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі		
Ставлення до помилок у мовленні як необхідного кроку у процесі вивчення німецької мови		
Досягнення рівноваги між правильним та вільним висловлюванням		
Розуміння ролі вчителя як:		
• Ведучого наставника		
• Посередника у вивченні мови		
• Партнера у спілкуванні		
• Активного користувача німецької мови		
• Помічника у вивченні мови		

Підсумок спостереження:

Що Ви вивчили в результаті спостереження?

Якими є основні характеристики комунікативного методу?

Завдання 2: Характеристика мовного завдання.

Поспостерігайте за одним із видів діяльності у класі та відзначте основні риси мовного завдання. Надайте підтвердження.

Характеристика мовного завдання	Підтвердження
Комунікативна мета визначена чітко і зрозуміло	
Комунікативна мета визначена нечітко або взагалі не визначена	
Комунікативна ситуація спілкування на уроці нагадує ситуація в реальному житті	
Комунікативна ситуація створена штучно	
Спонтанне (непідготовлене) використання учнями німецької мови	
Використання автентичних (оригінальних) матеріалів та завдань	
Використання умовно-комунікативних та комунікативних вправ для засвоєння лексичних одиниць	
Використання опор та орієнтирів для ведення бесіди (ілюстративні вербальні опори, фонограми, підстановочна таблиця, зразки тверджень, план висловлювання, ключові слова)	

Підсумок спостереження:

Назвіть основні характеристики мовного завдання. Надайте підтвердження.

Тема 2. Навчання граматики в контексті.

Завдання 1. Аспекти навчання граматики.

Поспостерігайте протягом кількох уроків за процесом навчання граматики. Відзначте дії вчителя, спрямовані на формування граматичних навичок учнів.

Аспекти навчання граматики		Підтвердження
Граматичні явища пояснюються ізольовано (без контексту)		
Граматичні явища пояснюються у комунікативному контексті		
Вчитель використовує індуктивний метод у навчанні граматики (від прикладу до правила)		
Вчитель використовує дедуктивний метод (від правила до прикладу)		
Вчитель заохочує учнів до обговорення граматичних правил		
Вчитель приділяє особливу увагу труднощам в оволодінні граматичними явищами німецької мови для носіїв української мови		
Вчитель не приділяє уваги труднощам в оволодінні граматичними явищами німецької мови		
Вчитель інтенсивно тренує граматичні зразки		
Вчитель використовує умовно-комунікативні / або комунікативні вправи		

Підсумок спостереження:

Визначте в результаті спостереження , як вчитель інтегрує граматичні правила у комунікативний контекст? Як перевіряє засвоєння матеріалу? Які найважливіші аспекти у навчанні граматики Ви могли б використовувати у майбутній професії?

Тема 3. Навчання лексики в контексті.

Завдання 1: Можливі труднощі у процесі навчання лексики.

- Поспостерігайте за уроком, який включає в себе роботу з текстом (усним чи писемним).
- Перед уроком ознайомтеся з лексичними одиницями, які можуть бути складними.
- Визначте, які слова та фрази вчитель вважає складними для учнів. Занотуйте їх у таблиці.
- Протягом уроку спостерігайте, які учні працюють з текстом. Заповніть у таблиці слова, які були складними для учнів.

Слова, які можуть бути складними		Слова, які були складними для учнів (заповнити під час уроку)
З точки зору вчителя (заповнити перед уроком)	З точки зору учня(заповнити під час уроку)	

Після уроку запитайте учнів, які слова та вирази були складними. Обдумайте своє спостереження.

Підсумок спостереження:

Як Ви вважаєте, чому виділені Вами слова були складними для учнів? Які методичні прийоми використовував вчитель, щоб подолати труднощі?

Завдання 2: Техніки презентації лексичних одиниць.

Поспостерігайте за кількома уроками, оберіть методичні прийоми, які використовував вчитель.

Занотуйте їх.

Способи семантизації		Нотатки
Розкриття значення слова у контексті.		
Розкриття значення слова у перекладі.		

Використання картинної наочності.		
Використання предметної наочності.		
Використання синонімів / антонімів.		
Використання дефініцій, тлумачень.		
Використання словотвору.		
Розкриття значення слова через демонстрацію, пантоміму, жести, міміку.		
Використання тематико-ситуативної наочності.		
Інше.		

Підсумок спостереження:

Що Ви вивчили в результаті спостереження ?

Які способи семантизації є оптимальними?

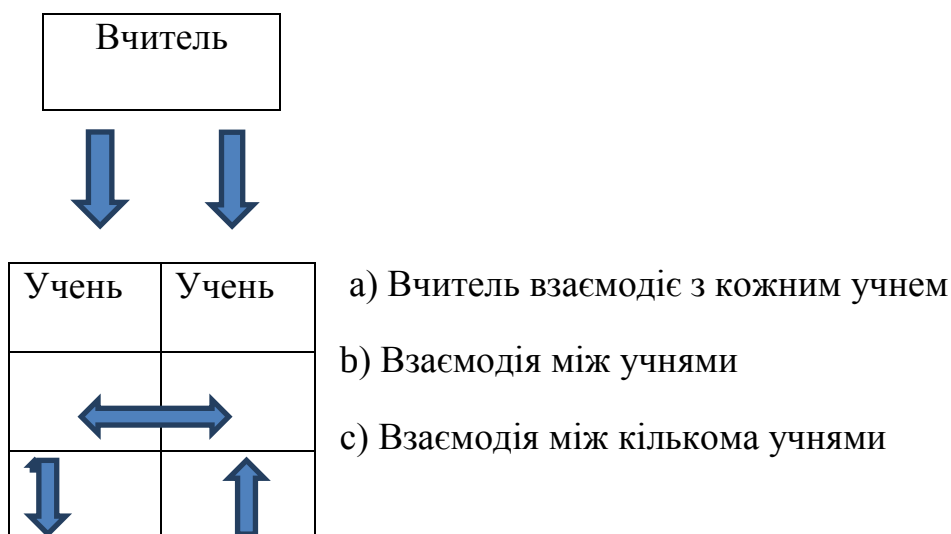
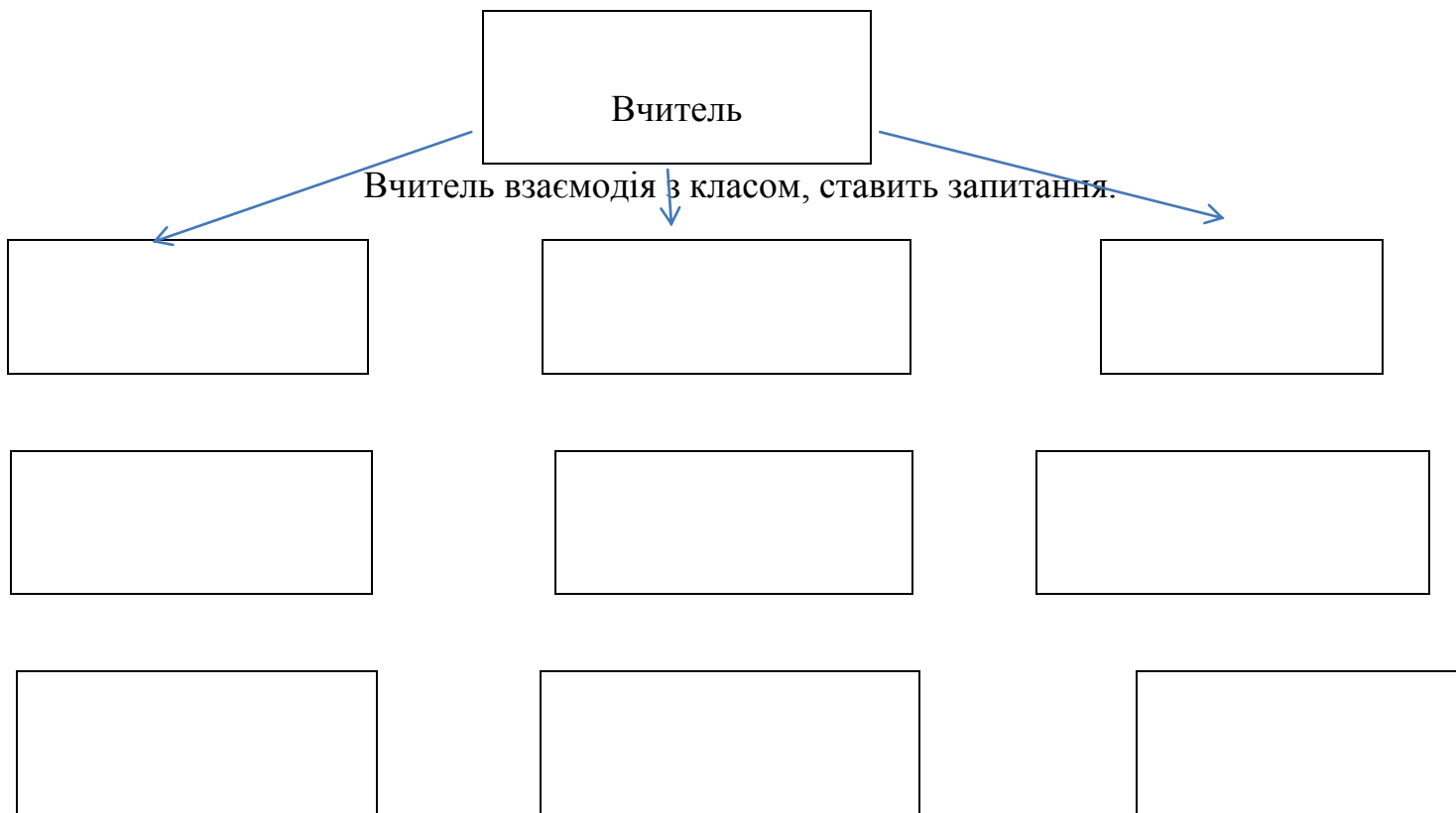
Тема 4. Менеджмент у класі.

Завдання 1: Організація місць для взаємодії учнів.

Підготуйте план місць до уроку, який Ви спостерігатимете. План залежатиме від організації місць у класі.

Поспостерігайте за взаємодією учнів та вчителя у класі та позначте стрілками кожен взаємодію у плані.

Приклад.

Підсумок спостереження:

Проаналізуйте взаємодію вчителя з учнями та взаємодію між учнями. Визначте ефективність організації місць у класі.

Завдання 2: Аспекти класного менеджменту.

У цьому спостереженні врахуйте наступні аспекти класного менеджменту та зробіть коментарі.

Аспекти класного менеджменту	Коментарі
Вчитель підтримує зоровий контакт з учнями.	

Чому це важливо?	
Вчитель змінює свою позицію. Для чого?	
Вчитель організовує співпрацю учнів. Як він це робить?	
Вчитель реорганізує місця час від часу. Для чого?	
Інструкції вчителя були зрозумілими. Чому?	
Вчитель перевіряє чи учні зрозуміли його інструкції за допомогою запитань. Чому це важливо?	
Допоміжні засоби чітко видно усім учням	
Голос вчителя чітко чути увесь час	
Учнічують один одного добре	
Як реагував вчитель на труднощі учнів?	
Що учні засвоїли на уроці? Чому це важливо?	
Які завдання виконували учні в парах та груповій роботі?	

Підсумок спостереження:

Що Ви засвоїли на основі цього спостереження? Які аспекти є найбільш важливими?

4.1.Індивідуальні завдання

З метою виконання індивідуальних завдань є надбання студента під час керованого спостереження вмінь та навичок самостійного розв'язування виробничих ,наукових або організаційних завдань .

Під час навчальної практики студенти мають виконати 4 індивідуальні завдання (по два в кожному семестрі) ,які покликані поглибити розуміння раніше вивченого на практичних заняттях навчального матеріалу крім того, виконання індивідуальних завдань активізує діяльність студентів , розширює їх світогляд ,підвищує ініціативу і робить проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим .

Індивідуальні завдання студент може обирати самостійно, керуючись принципами автономного навчання, або за рекомендацією викладача курсу «Методика навчання **німецької** мови». Зміст індивідуальних завдань конкретизується і уточнюється під час проходження практики керівниками від навчального підрозділу і бази практики.

Матеріали, отримані студентом під час виконання індивідуальних завдань, можуть в подальшому бути використаними для виконання кваліфікаційної роботи, для підготовки доповідей, статей або для інших цілей за погодженням з кафедрою та базою практики.

Зразки індивідуальних завдань для керованого спостереження:

Завдання 1: Ролі вчителя

Проведіть спостереження за уроком та вчителем. Занотуйте, що робить вчитель. Відзначте, які ролі Ви помітили.

Ролі вчителя		Що робить вчитель?
Менеджер		
Організатор		
Партнер		
Консультант		
Мотиватор		
Посередник		
Репетитор		
Спостерігач		
Гід		
Фахівець з мови		

Підсумок спостереження:

Що Ви засвоїли на основі цього спостереження? Які основні ролі виконує вчитель?

Завдання 2: Клас орієнтований на вчителя чи учня?

Проведіть спостереження за класом та заповніть таблицю.

На уроці німецької мови, хто?	вчитель	учні
Обирає тему		
Обирає види діяльності		
Готує навчальні матеріали		
Готує завдання		
Більше говорить		
Ставить запитання		
Відповідає		
Пояснює правила		
Виправляє помилки		
Оцінює досягнення учнів		
Перевіряє домашнє завдання		
Інструктує		
Організовує роботу в парах та мікрогрупах		

Підсумок спостереження:

Що Ви засвоїли на основі цього спостереження? Зробіть висновок.

Завдання 3: Використання дошки на уроці.

Проведіть спостереження, як вчитель використовує дошку. Дайте свої коментарі.

Використання дошки	Коментарі
Чи було видно дошку всім?	
Чи була використана дошка ефективно для пояснення нового матеріалу?	

Що учні переписували з дошки?	
Для чого вчитель використовував дошку? (наприклад, як наочність)	
Чи була використана дошка достатньо чи замало? Обґрунтуйте	
Інше	

Підсумок спостереження:

Що Ви засвоїли на основі цього спостереження? Чому дошка є одним із засобів навчання?

Завдання 4: Вчитель говорить (мовлення вчителя)

Проведіть спостереження та зверніть увагу на наступні характеристики мовлення вчителя. Зробіть нотатки і наведіть приклади.

Характеристика мовлення вчителя.		Приклади
Кількість часу, коли вчитель говорив на уроці		
Швидкість мовлення		
Використання голосу: інтонація, гучність, чіткість вимови		
Рівень володіння мовою		
Зрозумілість пояснень та інструкцій вчителя		
Перевірка розуміння		
Надання можливостей учням говорити		
Інше		

Підсумок спостереження:

Що Ви засвоїли на основі цього спостереження? Що ви будете використовувати у майбутній професії?

4.2. Екскурсії під час практики

На початку практики керівники практики від навчального підрозділу та бази практики спільно планують і проводять ознайомлювальні екскурсії з метою надбання студентами найбільш повної уяви про базу практики, її структуру, взаємодію її окремих підрозділів, діючу систему управління. Кількість годин, що відводяться на екскурсії для студентів, не повинна перевищувати шести годин за весь термін практики.

Для проведення екскурсій необхідно залучати найбільш кваліфікованих працівників і співробітників бази практики.

4.3. Література

1. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К. : Київський державний лінгвістичний університет, – в-во «Ленвіт» (щорічні видання).
2. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу МВОІМ «Hören und Sprechen». – м. Івано-Франківськ, 2005. – 40 с.
3. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу МВОІМ «Sprachlernspiele für den DU». – м. Івано-Франківськ, 2006. – 40 с.
4. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол. авторів під кер.проф. С.Ю.Ніколаєвої. – К. : Ленвіт, 2002. – 328 с.
5. Методика обучения нем. языку в средней школе / Под ред. В.А.Бухбиндера. – К. : ВШ, 1984. – 201 с.
6. Методика обучения иностранным языкам в средней школе / Г.В.Рогова и др. – М. : Просвещение, 1994. – 281 с.
7. Настольная книга преподавателя иностранных языков / Маслыко Е.А., Бабинская П.К., Будько А.Ф. – Минск : ВШ, 1992. – 445 с.
8. Ніколаєва С.Ю. Концепція підготовки вчителя ІМ // Іноземні мови. – 1995. – №3-4. – С.5-11.
9. Склярєнко Н.К. Як навчати сьогодні іноземних мов (концепція) // Іноземні мови. – 1995. – №1. – С.5-9.
10. Фіщук В.В., Матвіїшин В.Г., Гандзюк С.П. Веди урок іноземною мовою : Книга для вчителя. – К. Рад. шк., 1990. – 118 с.

4.4.Методичні рекомендації

Практика є важливим компонентом професійно-методичної підготовки майбутнього вчителя німецької мови. Навчальна практика на другому курсі є першим етапом набуття студентами шкільного досвіду, зокрема керованого спостереження за роботою учителя та учнів на уроках німецької мови. Студенти проходять практику без відриву від навчального процесу – 1 раз на два тижні (один повний день мінімум 4 аудиторні години) упродовж 3-го і 4-го семестрів.

На початку практики студентам повинні бути дані чіткі і конкретні рекомендації про те, що і як вони повинні зробити для виконання програми з практики, а саме:

- Вони мають знати в якому загальноосвітньому навчальному закладі проходитиме їхня практика, її тривалість і специфіку проведення.
- Хто буде їхніми керівниками практики від навчального підрозділу та бази практики.
- Вони мають бути ознайомлені зі змістом програми практики, формами та методами поточного та підсумкового контролю, критеріями оцінювання результатів практики.
- Студенти повинні бути забезпечені практичними та індивідуальними завданнями, формами для ведення спостереження та узагальнення набутого досвіду.
- Вони мають пройти інструктаж з питань охорони здоров'я та життя на місці проходження практики.

Під час проходження навчальної практики студенти повинні суворо виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці і протипожежної безпеки, з обов'язковим проходженням ними інструктажів.

5. Форми і методи контролю

Хід виконання студентами програми навчальної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник з практики (ведеться на базі практики) практичні завдання керованого спостереження (виконуються на базі практики. А їх в результаті обговорюються у навчальному підрозділі). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт з практики.

Поточний контроль виконання студентом програми навчальної практики (практичних завдань керованого спостереження та індивідуальних завдань) здійснює викладач під час занять з методики навчання німецької мови

впродовж навчального року. Контроль за веденням щоденника з практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу.

Підсумковий контроль виконання студентом програми навчальної практики (участь студента у запланованих заходах, виконання ним підсумкового звіту з практики) здійснює керівник-методист з навчальної практики підрозділу.

6. Вимоги до звіту

Підсумковий звіт з практики повинен відповідати наступним вимогам:

- Обсяг звіту – 2-3 сторінки А4.
- Мова звіту – німецька мова.
- Оформлення звіту – звіт повинен бути набраний на комп'ютері, Word.doc, Arial 12, міжрядковий інтервал 1,5; мати наскрізну нумерацію сторінок; аркуші звіту повинні бути зшиті.
- Основні розділи:
 - Опис бази практики (опис повинен бути коротким, без дослівного переписування матеріалів баз практики – історії бази, технічних описів тощо).
 - Опис роботи (повинен містити конкретну інформацію про роботу, особисто виконану студентом та отриманий досвід)
 - Зібрані матеріали (портфоліо усіх практичних та індивідуальних завдань виконаних студентом)

Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовку звіту, студентам в кінці практики відводиться 2-3 дні. Звіт перевіряється і затверджується керівником практики від бази і навчального підрозділу.

7. Підведення підсумків практики

Підсумкова оцінка з навчальної практики виставляється керівником практики навчального підрозділу за шкалою ECTS і враховується нарівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента.

Оцінка з практики складається з таких компонентів:

Компонент	Критерії оцінювання	Ваговий коефіцієнт (%)
1. Участь у запланованих заходах	Усі заходи відвідані (настановча нарада, інструктаж по техніці безпеки, спостереження уроків, ознайомлювальні екскурсії,	10

	нарада з підведення підсумків практики)	
2. Виконання практичних завдань	Усі практичні завдання виконані; завдання виконані з урахуванням змісту відповідного розділу навчальної програми курсу, в установлені терміни, студент брав активну участь в обговоренні отриманих результатів спостереження під час практичних занять	50
Виконання індивідуальних завдань	Усі індивідуальні завдання виконані; завдання виконані з урахуванням змісту відповідного розділу навчальної програми курсу, в установлені терміни	20
Підсумковий звіт з практики	Звіт містить усі необхідні компоненти, належно оформлений, грамотно написаний, поданий в установлений термін, узагальнює зібрані матеріали та отриманий досвід	20
Всього		100

Підсумки практики підводяться в кінці 4-го семестру керівником практики навчального підрозділу на нараді з підведення підсумків навчальної практики.

Додаток А:

Щоденник практики

[illegible]